

Bærekraftig reiselivsutvikling i Fjord Norge regionen

Direktør Dag Jarle Aksnes

Ålesund 25.april 2019

Norwegian Centres of Expertise

NCE Tourism Fjord Norway

Visjon

Fjord Norge-regionen skal bli et av verdens ledende reisemål innen aktive, natur- og kulturbaserte opplevelser

Gry Bystøl
Senior konsulent

Trond Amland
Senior konsulent

Aktivitsbedrifter
Destinasjoner
FoU
Andre partnere

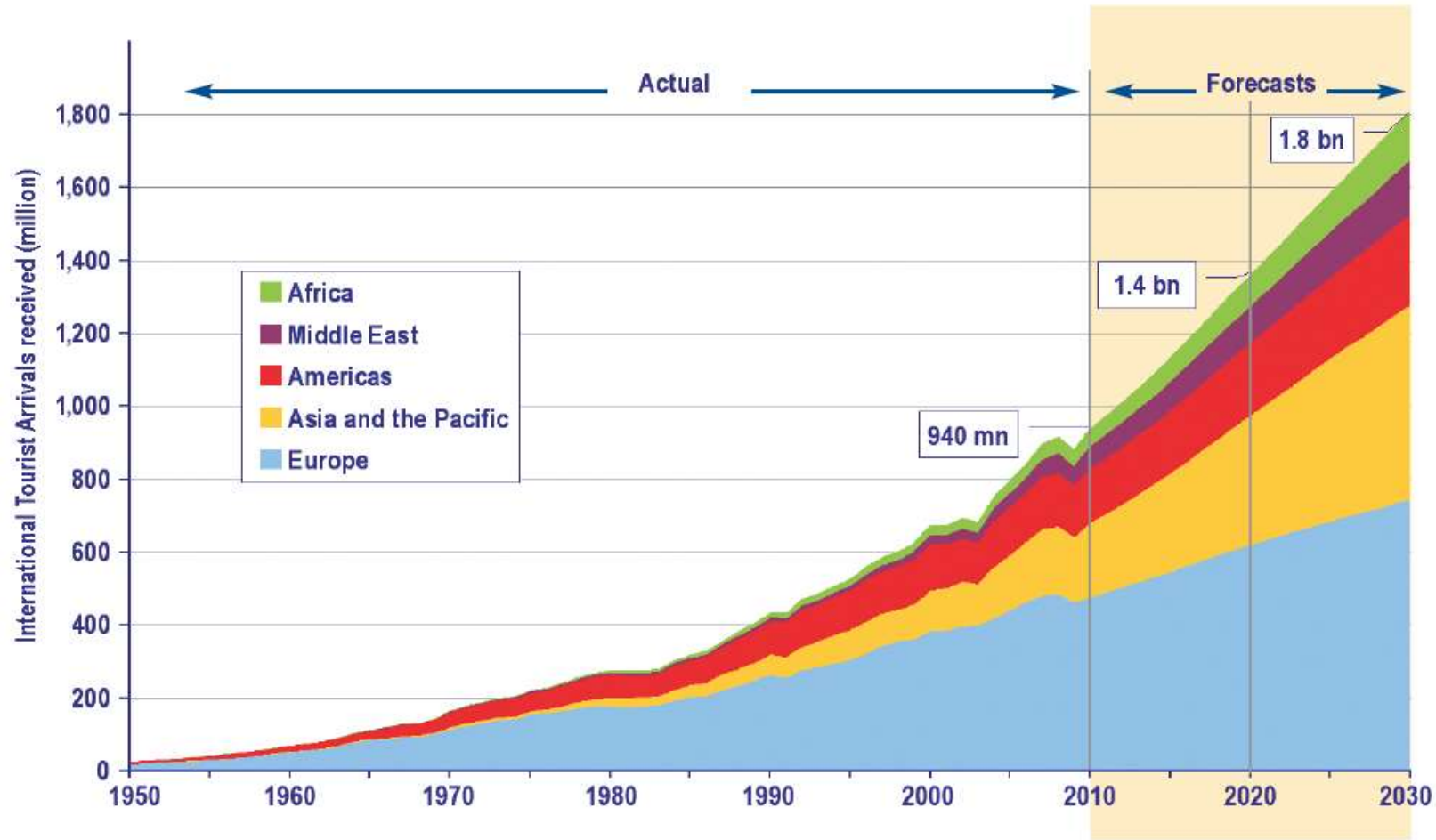
Dag Aksnes
Direktør

Monica Gjesdahl
Senior
Konsulent

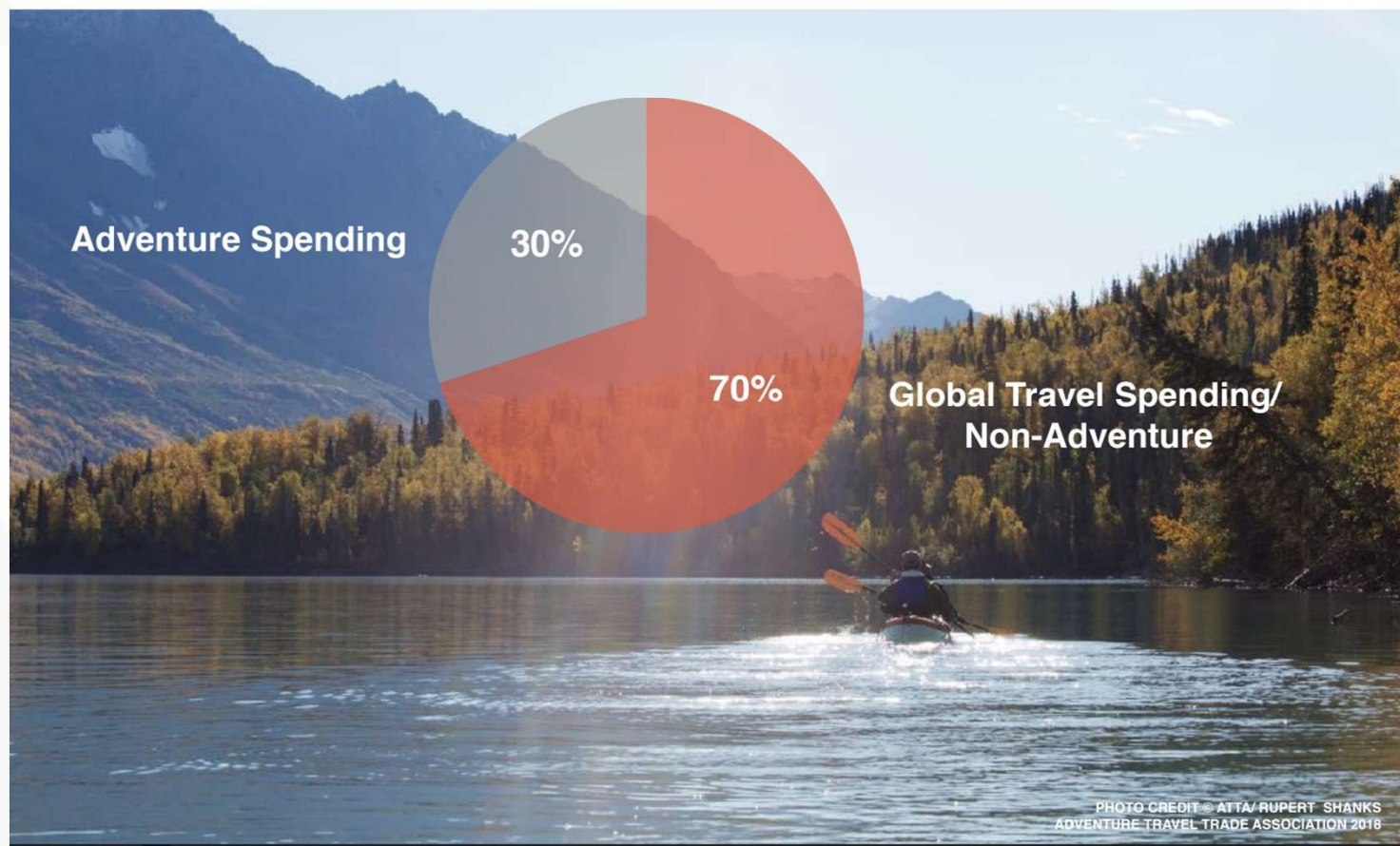
UNWTO Tourism Towards 2030: Actual trend and forecast 1950-2030

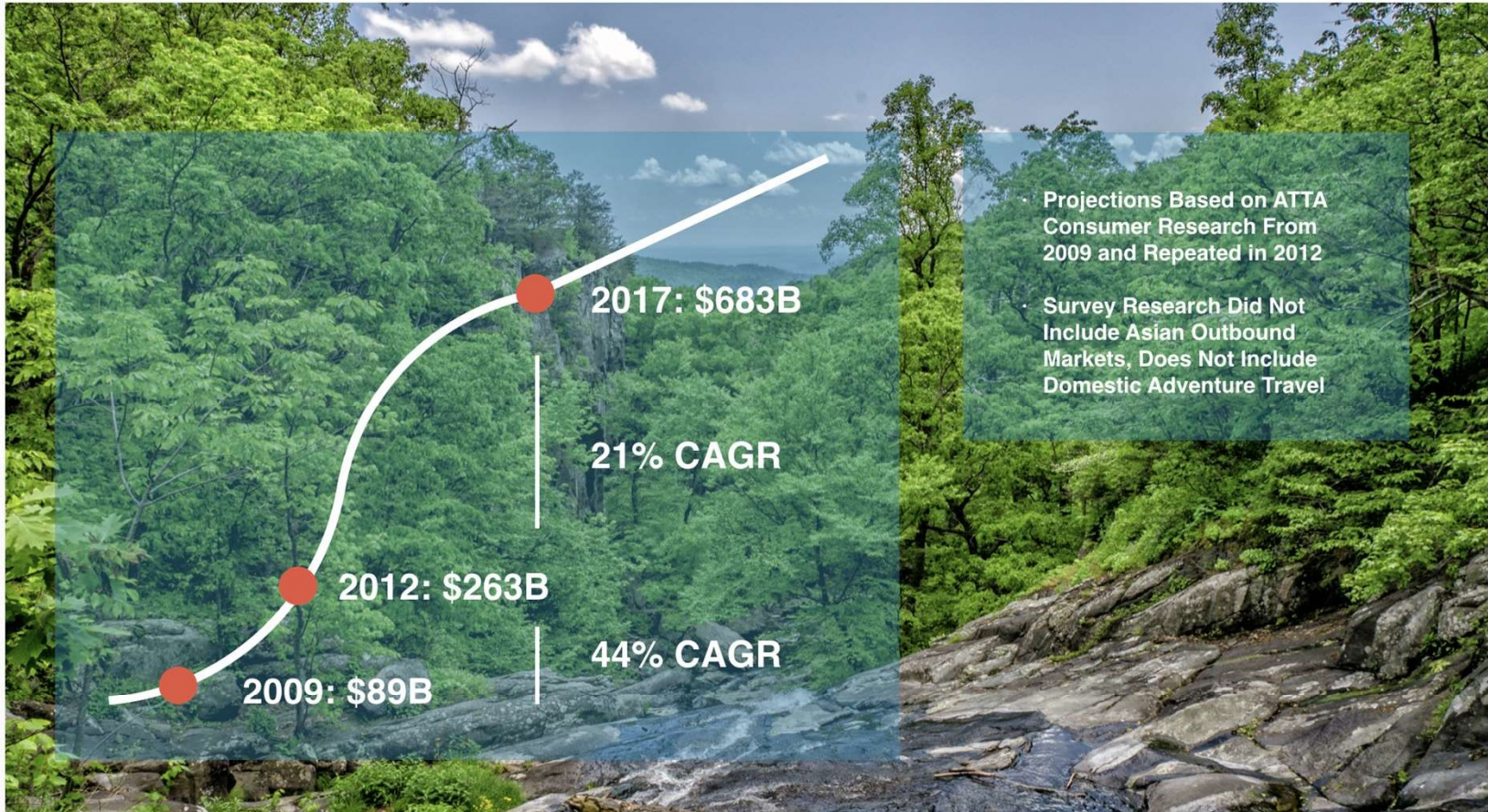
kel
r mest!

Adventure's Percentage of Global Tourism Spending

INTERNATIONAL ADVENTURE TRAVEL MARKET SIZE

DEVELOPED COUNTRIES

2015	2011	2010
Switzerland	Switzerland	Switzerland
Iceland	New Zealand	Iceland
Germany	Canada	New Zealand
Norway	Germany	Canada
New Zealand	Iceland	Germany
Austria	Norway	Sweden
Canada	Finland	Ireland
Finland	Austria	Norway
Sweden	Sweden	Finland
France	Japan	Austria

Mot toppen i
Adventure VM:

Norge topp 4

Adventure Tourism
Development Index
(ATDI)

Fra 12 plass i 2009 til
4 plass 2015 og 2016

Paradoks:
Vi har for få salgbare
produkter og selger for
lite på dette markedet!

INDUSTRIEN HAR KAPASITET FOR 100 PROSENT VEKST

Spår 80.000 nye reiselivsjobber

Flage professor Kåre Sandvik vil turiststrømmen bare fortsette å øke if Norge, noe som kan bety 80.000 nye arbeidsplasser innen 2025.

FOTO: NTB SCANPIX

dag ■ Avhengig av lav oljepris

året og vinterperspektiver som Trysil og Hemsedal opplever en invasjon av utledninger som leier lytter, kjøper beiskort og bestiller skiskoletimer.

Fleire utledninger til Norge
Sandvik har ledet forskningsprosjektet Reiseopol, som er et initiativ mellom reiselivsnæringen og myndighetene. Han har lagt fire scenarier til grunn for sine prognoser. Tallgruppenlaget han nå har oppdatert, er basert på kraftig fall i oljeprisen, en svekket krone, økt arbeidsløshet, spesielt på Vestlandet og redusert lønnspress.

Med et slikt utgangspunkt anslo han i sin tidligere prognose en økning i antall utenlandske ankomster til Norge på 109 prosent frem mot 2025. Nå er det tallet oppjustert til 129 prosent.

Små som turistnasjon
Hadde oljeprisen forblitt like høy som den var før oljeprisdåll, mener han antall ankomster til Norge på langt nær ville vært like høyt i fremtiden, og Norge ville sakket akkurat som reiselivsnæringen internasjonalt.

I dag er Norges markedsandel av internasjonal turisme 0,5 pro-

NY PROGNOSE: Uarbeidet av professor Kåre Sandvik ved Høgskolen i Sørvest-Norge.

sest, men den har vært ned 10,45 prosent, sier Sandvik.

Med veksten han nå spår, vil sannsynligvis Norge kape noen særlig høyere markedsandel av verdens turistene, ettersom veksten internasjonalt også vil være høy i årene fremover.

Utgangspunktet for analysen er at vi har en vedvarende lav oljepris og ikke minst at det er en jevn og stabil BNP-utvikling i verden, uten noen større globale økonomiske kriser og at befolkningsveksten er forutsigbar, sier Sandvik.

Rom for mange flere
Ifølge ham er det nok av ledig kapasitet i form av overnattingsplasser for å ta inn flere turister i Norge.

Reiseopol

- Forskningsprogram som skal styrke konkurransevnen for reiselivsnæringen og danne grunnlag for kommersiell næringsaktivitet for reiselivet.
- Finansiert av Norges Forskningsråd og er et samarbeid mellom Agderforskning, Mønst, Høgskolen i Sørvest-Norge
- Har utviklet fire scenarier for reiselivet frem til 2025, basert på ulik økonomisk utvikling i Norge.
- Söker om nye forslagsperioder våren 2017

Av naturlige grunner er kapasiteten lavest på Svalbard, men også i Ostfold og Vestfold er det ikke rom for særlig mye mer vekst ut fra dagens infrastruktur.

Most ledig kapasitet er det derimot i Oppland, Hordaland og Buskerud, samt at Oslo fortsatt kan absorbere mange flere tilreisende, men trafikken må da spres mer utover landet.

Carbin Shield Technology™
SHIELD
Unik karbon forsegling og beskyttelse

LAKK
GLASS
INTERIØR

Vil du ha en bil som ser ny ut leeeenge?

En behandling med Shield på en bil som er opp til 2 år gammel, garanterer nybilutseende i 6 år!

Ta kontakt med et Autoglym Professional Bilepleiesenter for tilbud og tidsbestilling. Her er de autoriserte for legging av Shield.

ALTR PROFESSIONAL Bilepleie JØREBY	Aker Askøy Bergenregionen Drammen Haugesund	Ersvikstrand Molde Oslo Risør Stjørdal	Sørland Stavanger Vadsø Østfold Ålesund
--	---	--	---

Se www.autoglym.no eller ring oss på 67 52 40 85 for mer informasjon.

Hva betyr reiselivet i dag?

Samlet turistkonsum 151,5 mrd NOK

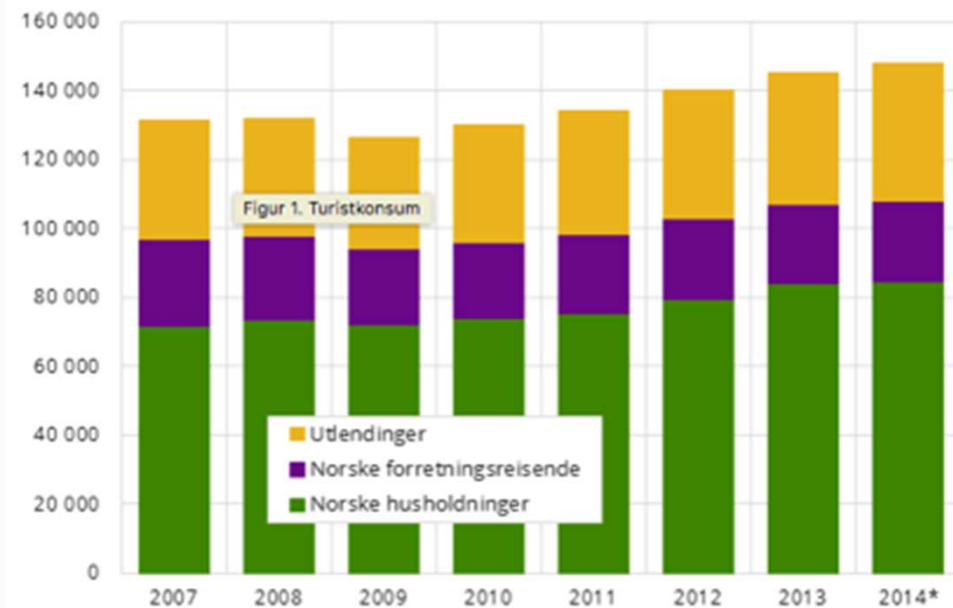
Hvorav utlendingers turistkonsum 41 mrd NOK

og norske forretningsreisende 24,1 mrd NOK

- Overnatting 15,7 mrd NOK
- Servering 19,5 mrd NOK
- Transport 42,6 mrd NOK
- Kultur og underholdning 1,7 mrd NOK
- Sport og fritid 2,0 mrd NOK
- Reisebyrå og arrangør 18,5 mrd NOK
- Turistkonsum utenom reiseliv 51,4 mrd NOK

Figur 1. Turistkonsum

Millioner kroner
Faste 2013-priser

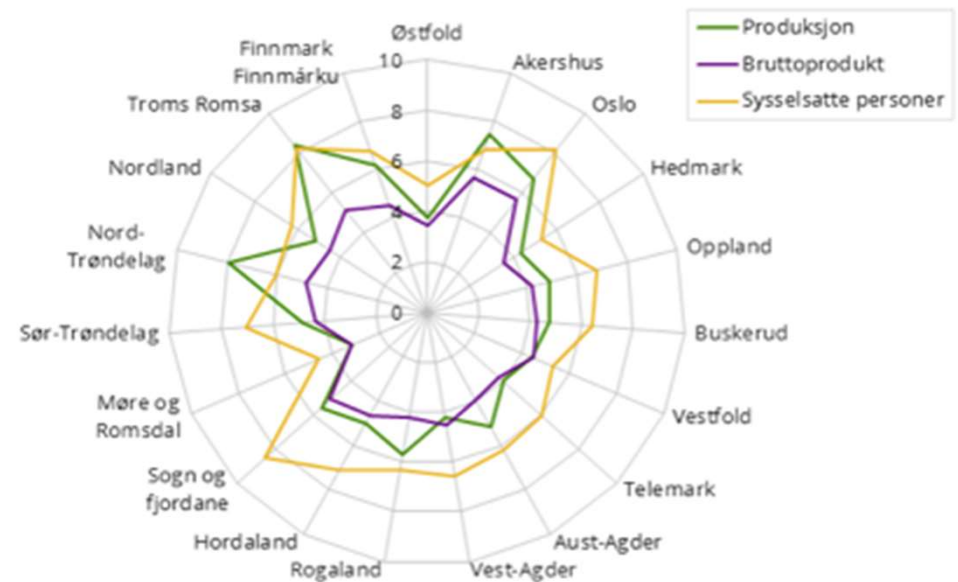
Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Hva betyr reiselivet i dag?

Sysselsetting 157.300 årsverk

- 70% av alle ansatte er kvinner.
- 36% av alle ansatte er under 24 år. Reiselivet rekrutterer unge med ulik kompetanse.
- 39% av alle ansatte i næringen har utenlandsk bakgrunn (alle næringer 14,4%).
- Andel fastlands sysselsetting 6,7%
 - Sogn og Fjordane 4.900 årsverk (8,5%)
 - Troms 6.900 årsverk (8,2%)
 - Oslo 38.000 årsverk (8,1%)
 - Hordaland 19.500 årsverk (7,1%)
 - Sør-Trøndelag 11.400 årsverk (7,1%)
 - Finnmark 2.700 årsverk (6,8%)
 - Oppland 6.000 årsverk (6,8%)

Figur 4. Sysselsatte personer, produksjon og bruttoprodukt i reiselivsnæringene i prosent av totalene i de respektive fylkene. 2013

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Målsetting for Norsk reiseliv i 2025

- Samlet turistkonsum
- 280 mrd NOK
- Utlendingers turistkonsum
100 mrd NOK
- Sysselsatte

240.000 årsverk

Foto: Scandic Hotels

Fjordlandskap

Verdt-en-reise opplevelser

Ski / Vinter

Vandring

Sykkel

Fiske

Kajakk

Arkitektur

Tverrgående tema

Fjordkultur

Kulturarv, Matkultur

Infrastruktur

Overnatting, Servering, Transport, Formidling

Kompetanse

Pakketering, Kvalitet, Konzeptutvikling, FoU, Bærekraft

Norwegian Centres of Expertise

NCE Tourism Fjord Norway

ADVENTURE TRAVEL
TRADE ASSOCIATION
www.adventuretravel.biz

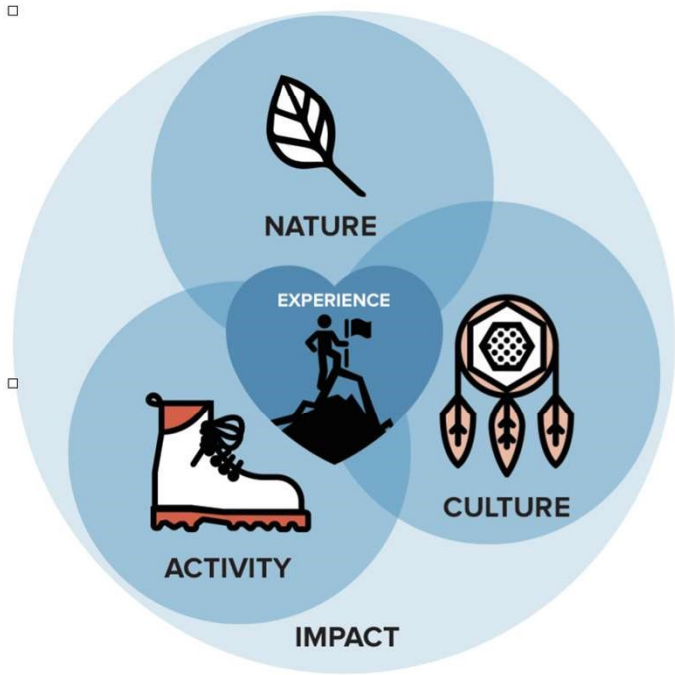
New
The Adventure Traveler

CHANGING PRIORITIES

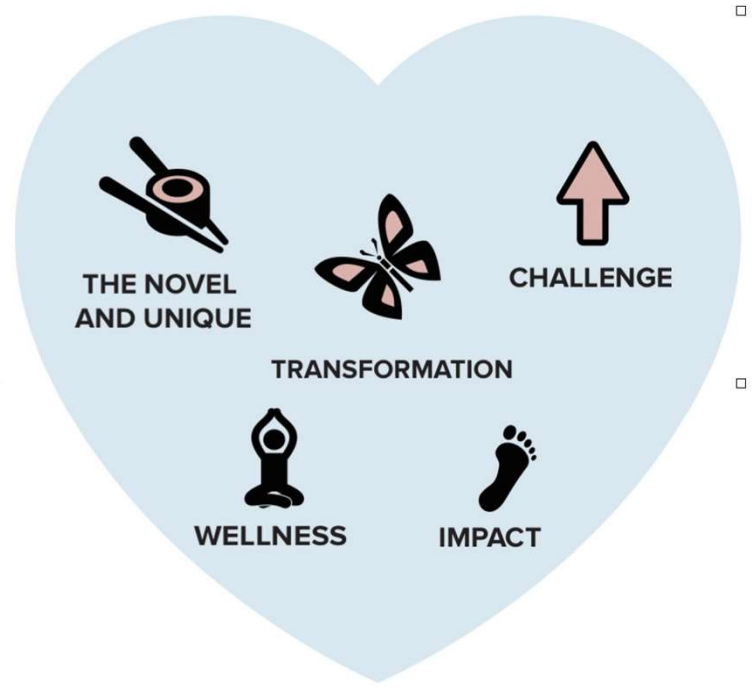

Norwegian Centres of Expertise
NCE Tourism Fjord Norway

ADVENTURE TRAVEL DEFINED

Essential Elements

Traveler Experience

Estimated percentage of trip cost per guest that remains in the local region.

67%

OF TRIP COST REMAINING IN THE REGION

ATTA asked tour operators to estimate how much of their per guest trip cost remained in the host destination or region.

© ATTA 2017

► 2017 TRENDS SNAPSHOT

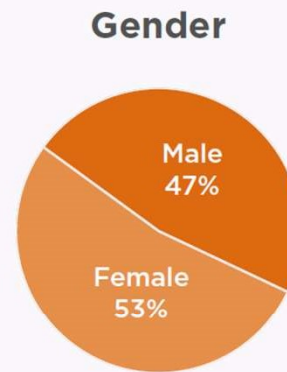
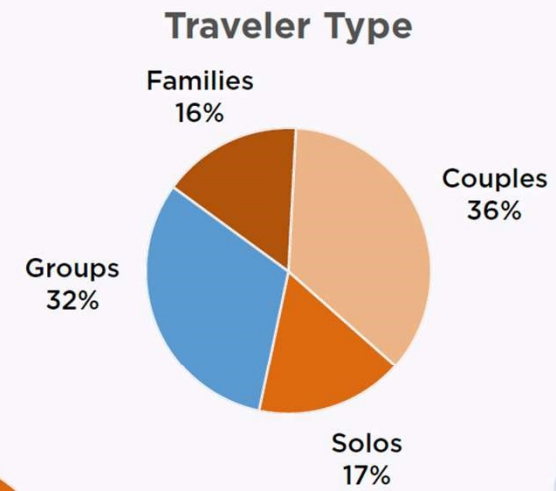
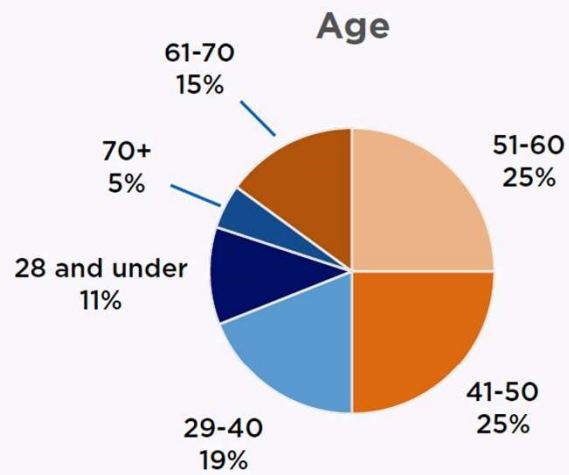

Norwegian Centres of Expertise
NCE Tourism Fjord Norway

**I SNITT BETALER
ADVENTURE TURISTER
KR 3.000,-
PER DØGN PR PERSON**

Customer Demographics

INDUSTRY SNAPSHOT

2016

© 2016, ATTA

Norwegian Centres of Expertise

NCE Tourism Fjord Norway

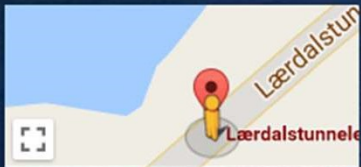

Lærdalstunnelen
Jimmy Staff, EGmedia.se
Se innvendig - sep. 2016

Navigation controls:
Compass icon
Zoom in (+) and zoom out (-) buttons
"Skjul bilder" (Hide images) button with a downward arrow

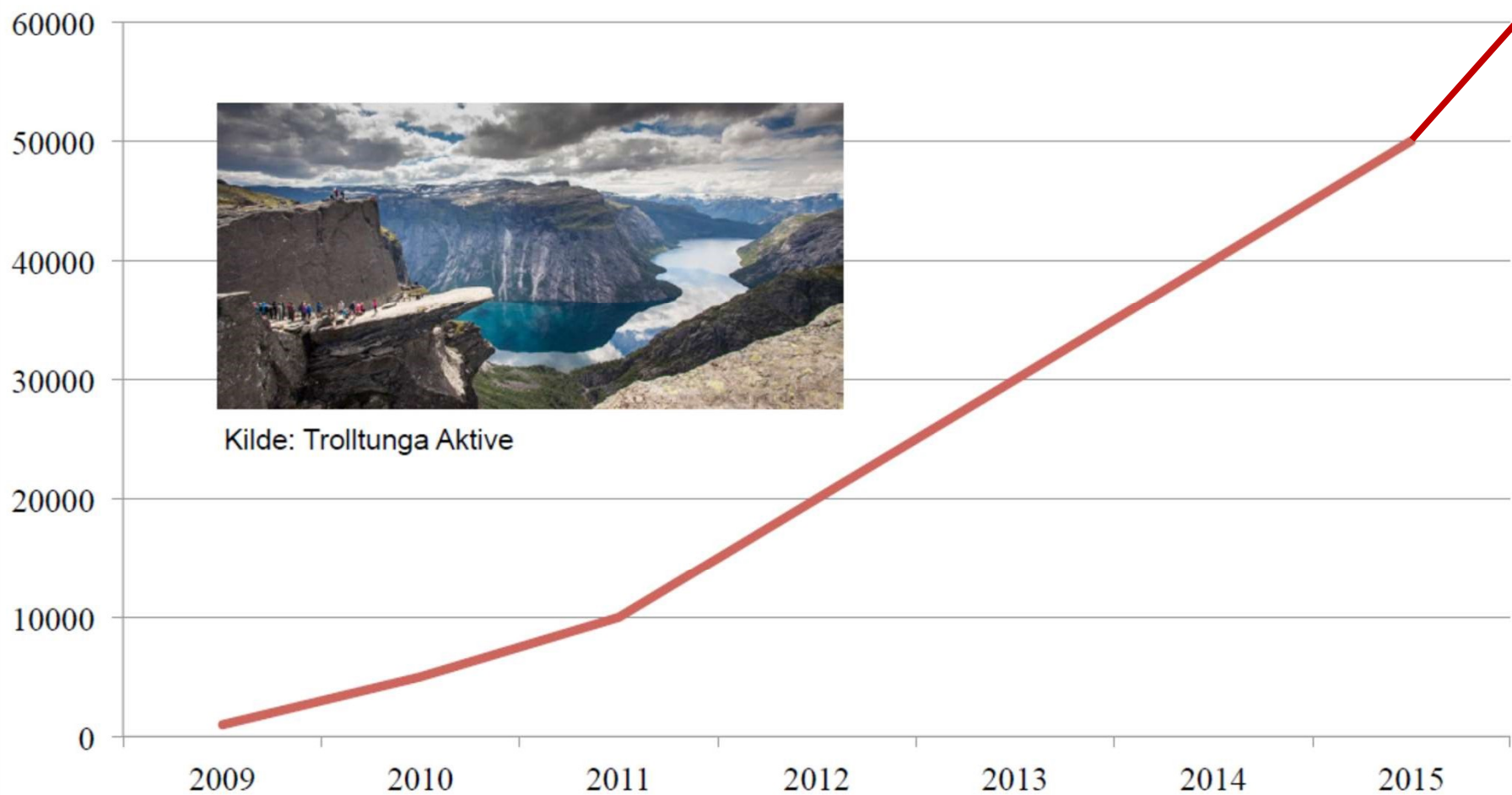

Google

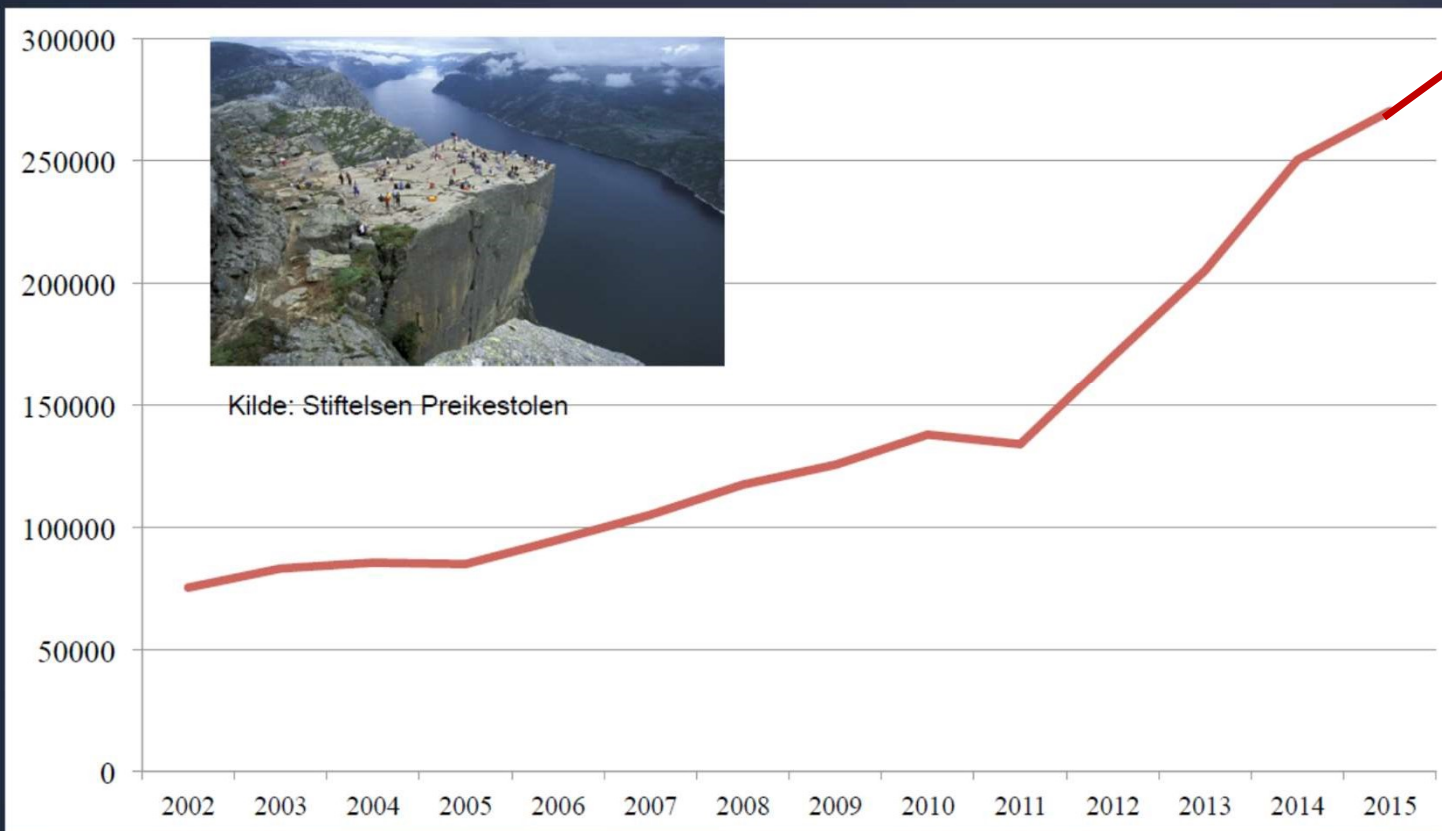
Utvikling på Trolltunga!

Norwegian Centres of Expertise
NCE Tourism Fjord Norway

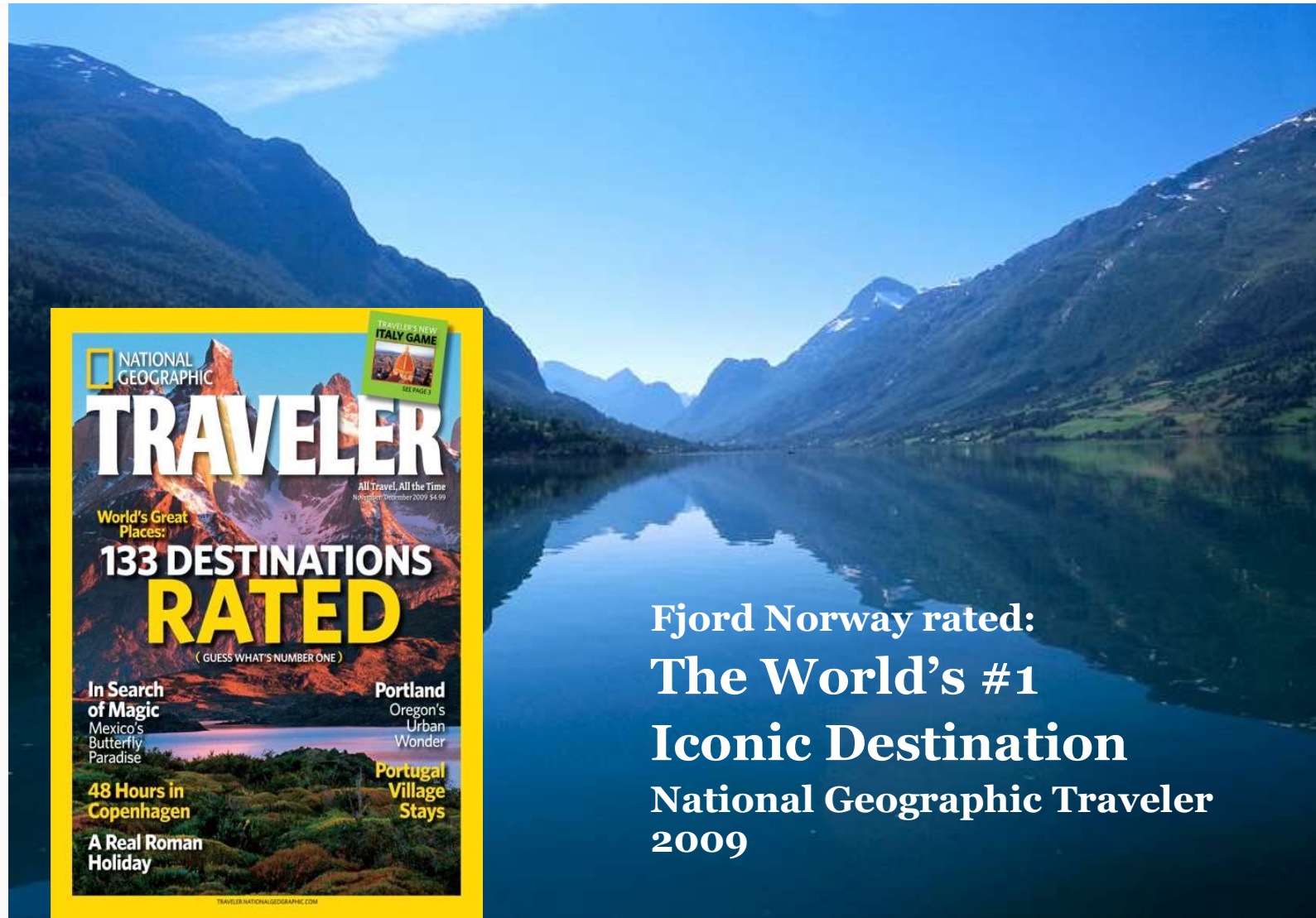
Utvikling på Preikestolen!

Oppfatninger om Norge som ferieland blant våre **åtte** viktigste markeder

hvor ofte som faller deg inn når du tenker på reisemål og ferieopplevelser i Norge?

Fjord Norway rated:
**The World's #1
Iconic Destination**
National Geographic Traveler
2009

Norwegian Centres of Expertise
NCE Tourism Fjord Norway

”The World’s Most Iconic Destination”

Norwegian Centres of Expertise
NCE Tourism Fjord Norway

Skal dumpe 5,7 millioner tonn slam årlig i Førdefjorden

Norwegian Centres of Expertise
NCE Tourism Fjord Norway

Cruisetrafikken øker

Uttale fra Torkjel K. Solbraa, Vestlandsforskning, Sogndal

- Utbygging av naturområde påverkar naturopplevingane våre
- Opplevingar i norsk natur blir stadig viktigare for reiselivet
- Utbygging av naturområde kan påverke aktivitetstilbodet og attraksjonskrafta til reiselivsdestinasjonar og inntektsgrunnlaget til reiselivsbedrifter
- Men metodane for å vurdere verdien som naturområda har for reiselivet og påverknaden ein utbygging har på reiselivet er mangelfulle

Norwegian Centres of Expertise

NCE Tourism Fjord Norway

Utfordringa

- Det er utført og kjem til å bli utført utbyggingar i vestlandsk natur som har verdi for reiselivsnæringa
- Mangel på gode metodar for verdivurdering gjer at det er vanskeleg å seie i kva grad reiselivsinteressene vart/vert teke vare på i handsaming av alle former for tekniske inngrep i natur
- Reiselivet bør arbeid for etablering av metodar som både kan utgreie verdi, omfang og konsekvens for reiselivsinteressene i samband med utbygging av naturområde

Norwegian Centres of Expertise

NCE Tourism Fjord Norway

Vestlandsforskning-rapport nr. 1/2018

Verdsetting av urørt natur for reiselivet

Norwegian Centres of Expertise
NCE Tourism Fjord Norway

MOT ET BÆREKRAFTIG REISELIV

Veikart fra reiselivsnæringen i Norge

DE HISTORISKE
Hotell & spisesteder

Norwegian Centres of Expertise
NCE Tourism Fjord Norway

Prinsipper for bærekraftig turisme og grønn konkurransekraft

Reiselivsnæringen vil legge prinsippene fra Verdens turistorganisasjon (UNWTO) og Ekspertutvalget for Grønn konkurransekraft til grunn for å sikre en bærekraftig utvikling av reiselivet.

UNWTOs prinsipper er gjengitt i faktaramme. Av Ekspertutvalgets ti prinsipper framheves:

- Forurensere skal betale
- Eksterne miljøvirkninger bør prises
- Grønne tiltak skal belønnes, løsninger som med
- fører høye klimagassutslipp skal beskattes

Norwegian Centres of Expertise

NCE Tourism Fjord Norway

Hva myndighetene må gjøre;

- Utvikle insentiver som styrker grønn konkurransekraft
- Forhindre ytterligere inngrep og utbygginger som forringer natur- og kulturverdier
- Utvikle insentiver som belønner bruk av transportmidler lavt energiforbruk og klimagassutslipp.
- Reiselivsnæringen må bli høringspart og næringens interesser må tillegges stor vekt i utbyggingssaker.
- Et grønnere og mer koordinert kollektivtilbud
- Utrede fremtidens former for energiforsyning og bruk for skip
- Ordningen med merket bærekraftig reisemål må utvides.

Norwegian Centres of Expertise

NCE Tourism Fjord Norway

Hva reiselivsnæringen må gjøre

- Miljømerking og miljøsertifisering
- Kompetansehevende tiltak
- Bevissthet om næringens ansvar for å ivareta naturen og verneverdiene
- Utvikle flere tilbud for å spre trafikken til flere reisemål og andre sesonger
- Etterspørre transportmidler med lave klimagassutslipp, produkter som drives i tråd med miljømerking eller sertifiseringsordninger, bygg drevet med lavt energiforbruk basert på fornybare energikilder.
- Avfallshåndtering basert på ombruk og materialgjenvinning. Utnytte restprodukter.
- Arbeide for at myndighetene vektlegger hensynet til næringen i utbyggingssaker av nye vann- og vindkraftprosjekter, kraftlinjer, veiprosjekter m.m.

Norwegian Centres of Expertise

NCE Tourism Fjord Norway

UNWTO PRINSIPPER FOR BÆREKRAFTIG REISELIV

MILJØ-Bevaring av natur. Kultur og miljø

- Kulturell rikdom
- Landskapets fysiske og visuelle integritet
- Biologisk mangfold
- Rent miljø og ressurseffektivitet

MENNESKER- Styrking av sosial verdier

- Lokal livskvalitet og sosiale verdier
- Lokal kontroll og engasjement
- Jobbkvalitet for reiselivsansatte
- Gjestetilfredshet, trygghet og opplevelseskvalitet

ØKONOMI – økonomisk levedyktighet

- Konkurransedyktige destinasjoner gjennom lokal verdiskaping
- Konkurransedyktige reiselivsbedrifter

Norwegian Centres of Expertise

NCE Tourism Fjord Norway

INTERNATIONAL ADVENTURE HOUSE

Opplevelsesnæringens olympiatopp?

Norwegian Centres of Expertise

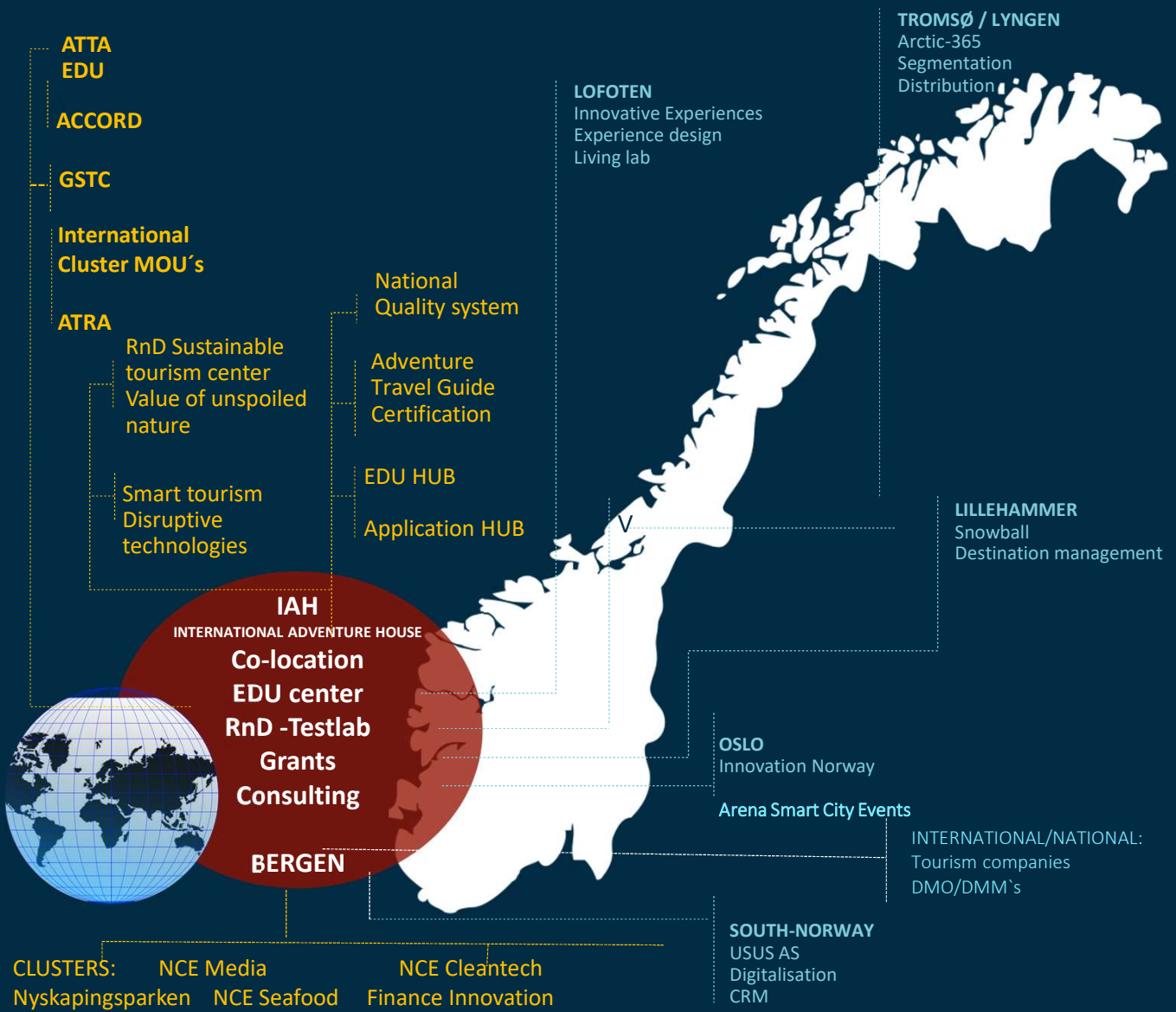
NCE Tourism Fjord Norway

ADVENTURE HOUSE – sterkt innovasjons-øko system

Norwegian Centres of Expertise

NCE Tourism Fjord Norway

International and national tasks

- Business model

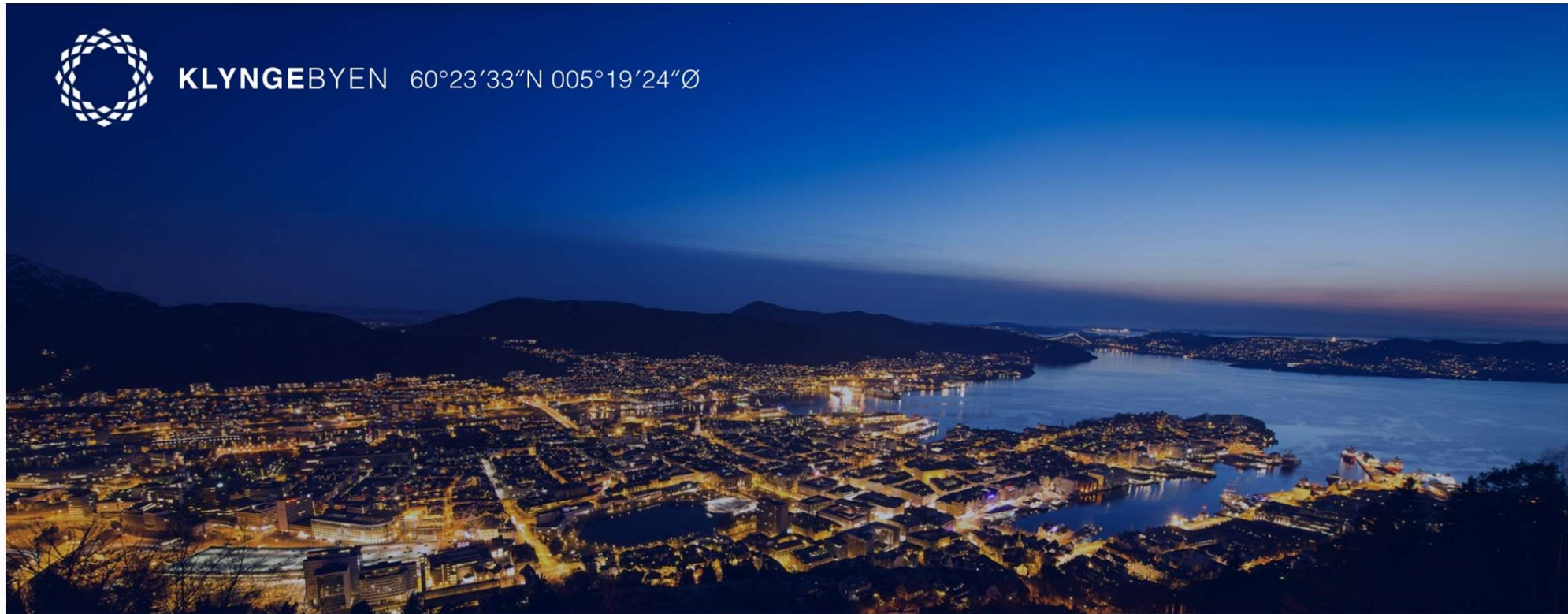

Norwegian Centres of Expertise

NCE Tourism Fjord Norway

KLYNGEBYEN 60°23'33"N 005°19'24"Ø

© Christer Rønnestad

